

Бреме популарности

Да Српска православна црква није миљеник медијске, идеолошке и психореформаторске олигархије у Србији, није никаква тајна. Уопште узев, све институције српског друштва које су популарније и угледније од Британског савета, „Делта Ситија“ и канцеларије НАТО-а у Београду, уобичајено се представљају за рецидиве прошлости, легла фашиста и потенцијалне инструменте вечито претећег повампирења великосрпске хистерије, која ће, ако се на време не сатре у корену, уништити цели „Западни Балкан“ као баобаби онај Сент-Егзиперијев несрећни астероид.

Истраживање угледа јавних институција добар је указатељ предстојећих догађаја на политичкој сцени Србије. По правилу, што је нека организација (медијска кућа, часопис, НВО) ниже на листи популарности, то ће се она са више страсти и бескомпромисности (и мање укуса) окомити на организације које стоје при врху те исте листе. Ово би могло бити смешно и патетично, да не знамо да су моћ и јавни утицај у нашој земљи по правилу распоређени у центрима ауторитета који су листом веома омражени у друштву, и који стога не крију да су са тим друштвом у борби до истребљења. Пре неких седам-осам година, српска војска је била при врху лествице уважавања. Затим су кренуле хладњаче, (само)убиства и испоручења, а несрећни потомци српске три армије, хиљаду триста каплара и дванаест авијатичара, сада су ту да украшавају црвени тепих људима које би иначе требало да хапсе као непријатеље, док авионе пале само када треба пружити почасну пратњу онима који су све у својој моћи учинили да ниједног авиона у Србији не остане. Слично томе, српски универзитети, без којих у старој Југославији „није било хлеба“, свели су се на ниво забавишта за децу имућних, курсеве политичке коректности и незамењиву школу преживљавања у мору таштине, лицемерја и осредњости. О образовању – ни речи.

„Ми ћемо пожар светски разбуктати, затворе и цркве с лица земље збрисати“

Остала је, међутим, Црква, са својим неприкосновеним миленијумским ауторитетом, својим међашким културним значајем, својим бескрајно вољеним Патријархом и милионима духовне деце. Сада, када је Шешељ у Хагу, Коштуница у ауту, а Милошевић два метра под земљом, Црква је званично стекла статус „државног непријатеља број 1“ и напади на њу само добијају на жестини. Ту је хајка која је за циљ узела да се велики духовни ауторитет и новопроглашени светитељ, Николај Жички, „демаскира“ као фашиста, покварењак и мрачни ум. Са друге стране, еврореформски медији (читај „сви медији“), иначе веома незаинтересовани за чињеницу да се велика већина становништва земље изјашњава као хришћанска и православна, безмало као завршницу избора прате

сваку унутрашњу несугласицу која се догађа у окриљу и на маргинама Светог синода, настојећи да јефтино политизују и идеологизују међусобне спорове владика и њихов утицај на паству.

Нарочито су занимљиви патетични покушаји имитације (иначе веома непристојне и крајње неукусне) антикатоличке медијске кампање која потиче из САД, а која ову најбројнију хришћанску организацију настоји дезавуисати као „опскурно удружење педофила“ (раније је то било „педера и педофила“, али у међувремену су педери постали „океј“, а педофили, ето, још нису), ситне политиканте и обичне примитивце које је време прегазило. Тако је код нас кроз институцију Министарства културе рекламиран плагијат „уметничког дела“ једног италијанског хомосексуалног активисте, где је само мртви папа Јован Павле II замењен живим патријархом Павлом, на огромно самозадовољство овдашњих поборника „слободе мишљења и говора“. По истој аналогiji, пре пар година је бесомучно силована кампања која је требало да „разоткрије“ злостављање деце у окриљу Православне цркве, па су се опет пароле против „перверзњака и педофила“ убрзо преточиле у старије и далеко познатије – „попови-лопови“. Није спорно да ова врста „богоборства“ има своје корене у Србији, али они, нажалост, немају никакве везе нити са слободом говора, нити са „западним вредностима“ – осим ако под западним вредностима не рачунате диктатуру пролетријата, стрељање кулака и светску социјалистичку револуцију.

На страну сви сцијентисти, прогресисти и социјал-дарвинисти који верују да је религија назадна и превазиђена, да представља друштвену болест („опијум народу“) и средство манипулације, репресије и политичког клинча (вечита веза *le clérge ca l'Ancien Régime*). Ко у Цркви види зло, има право да се против њега бори – докле год не напушта оквире демократског дискурса и закона државе чији је грађанин. Дражесни су, међутим, сви они који су забринути над „наивношћу“, „неинформисаношћу“ и „незаштићеношћу“ тих добрих, лаковерних, благо тупавих људи који спас за своје проблеме траже у Храму Божјем (а не, рецимо, у пуноправном чланству у ЕУ и НАТО-у), неспособних да се о себи брину, па стога морају бити стављени под туђе старатељство. То су они који нам откривају да „наше паре“ плаћају мерцедесе и аудије „полуписменим поповима“, да се на улазу у наше манастире „плаћају улазнице“ (?!), а да су владике „у талу“ са криминалцима, политичарима (оним назадним!) и, што је најстрашније – ратним злочницима. Обичан, заведени грађанин, који целива икону и пали свеће за своје умрле, није ни свестан да тиме аминује сва она убиства, разарања и силовања, за која су великосрпске паравојске (и парадржаве) добиле нарочит благослов Цркве.

„Лопатом на бога“

Као најновији „крунски доказ“ да Православна црква заправо представља стожера насиља, сукоба и жеђи за крвљу на „овим просторима“, послужио је потресни снимак батинања наркомана у Духовно-рехабилитационом центру при манастиру Црна Река. Ова вест је била „толико добра“, да је на тренутке потиснула и „позитивне сигнале“ који су се са запада указивали евроатлантској будућности Србије. Није било ниједног медија у земљи који није потрчао да се згрози над судбином недужног младића који је у окриљу православног манастира (*sic!*), од стране православног духовника (*sic!*), био подвргнут средњовековном (

sic

!) телесном кажњавању. Символична на толико много нивоа, ова прича појавила се као права посланица за све другосрбијанске активисте. Ко се мрштио на Драгојевићевог попа који стреља крст на својој цркви, има сада свештеника који „лопатом убија бога“ (

Време

), за „потребе снимања видео записа за садистичко задовољавање српских националиста“, које не задовољава „обична порнографија“ (

Борба

).

„Не љутите се на гласника!“, вичу нам наши реформатори. „Ми у Цркву не идемо, Свети Сава, Василије Острошки и владика Николај су нам у најмању руку смешни (а иначе сматрамо да су штетни по реформски потенцијал земље), али истина је истина, ма из чијих уста излазила – ваши попови за бога не знају!“, порука је, како Драгојевићевог филма, тако и свих самозадовољних душебрижника, који одједном стрепе над судбином наркомана у Србији. „Хоћете ли да видите *право лице* ваше вољене Цркве – ето вам га!“, пише у подтексту сваке репризе немилог батинања на некој од телевизија чувених по културолошкој ширини и вратима широм отвореним за аутентичну духовност.

Проблем је, наравно, управо у подтексту, у претпоставкама, у аксиомима. Проблем је зачарани круг између доказа и закључка, чувено енглеско *begging the question*. Ко у Бога не верује, ко га сматра за празно сујеверје, а Христа за прљави фетиш који служи као параван за мутне радње (иронично Волтерово „да га нема, требало би га измислити“), тај нема ауторитета да верујућим људима указује на „прави пут“, нити може да „добронамерно“ раскринкава Цркву, чије му је подривање, блаћење и, пожељно, потпуно уништење радни задатак. Ко за Бога не зна, тај се не може бринути о томе да ли они, који за њега знају, знају „како треба“. Ко се на Бога баца каменом, тај ће у сваком замаху лопате видети ударац против Њега. Исто тако, ко се са презиrom смеје на помен људске душе коју треба

спасавати

, тај свакако није у стању да појми каква се титанска борба води у срцу и уму младог човека који се одао бесу наркоманије. И управо нас то доводи до оног места где се завршава идеолошки сукоб хришћана и богобораца, а почиње јавни, друштвени дискурс.

Наркоманска нација

Ако сте хришћанин у Србији, вера и спас душе би требало да вам буде јако високо на листи животних приоритета – далеко изнад безвизног режима и европских интеграција, пожељно изнад испразног живота, задовољавања (плитких) страсти и повлађивања нејасно одређеним и новооткривеним грађанским „слободама“. Дакако да је „добар хришћанин“ мутан и неодређен појам, али статистички просек, са свим својим манама и недостацима, требало би да је довољан да се уклопи у горенаведену слику. Православна хришћанска заједница у Србији, као најбројнија, већ на нивоу (помало излизане) свакодневне изреке, за највећег *непријатеља* младог човека у развоју истиче *секте и дрогу*

. И једно и друго су виђени као неповратно губљење духовности, као удар на суштински идентитет човека, оно што се, западњачком реториком, обично зове „продавање душе ђаволу“. Проблем дроге није питање физичког здравља и функционалног учествовања у друштвеним процесима, дакле не питање утилитарно, већ суштински проблем, проблем одрицања од своје унутрашње слободе и одговорности за рачун најнижег могућег уживања. За православца наркоманија није само претња голом животу и опстанку – она је ударац вечном животу и потенцијално губљење у неповрат онога што је човеку најбитније – његове душе. Православцу је наркоманија управо *најгоре* што може да се догоди његовом детету.

Просечан НВО атеиста и борац за радикалну секуларизацију (као фазу денацификације) Србије, има битно другачије виђење наркоманије. Наркоманија је, пре свега, *тренд*. И то не било какав тренд. Опојне дроге су део свакодневице на развијеном западу, где је ствар друштвеног престижа имати „кондицију“ да се организам оптерети што већим бројем различитих стимуланса, а да се „остане на ногама“ и задржи властита „функционалност“. Узети „ексер“ на журци је део забаве, „загудрати се“ после наставе (нисте чули, трава није дрога?!) је ствар „опуштеног *lifestyle*“, а узгред је и доказ слободоумља и мондености (*legalize, bre!*), а „шмркнути црту белог“ представља безопасни ритуал јутарњег „дизања“ у немилосрдном корпоративном свету у коме се мора увек дочекивати на ноге, а кафа већ одавно „не 'вата“. На Западу сви то раде (и то је „кул“), а у Холандији је то, чак, легално!

„Грађанске“ организације које се боре против наркоманије, свога непријатеља доживљавају битно другачије од својих хришћанских сабораца. Само мали део свога напора они улажу у темељну осуду саме праксе дрогирања, па и то раде благо и помирљиво („спорт, а не дрога“, „реци не“ и сл.). Проблем наркоманије као *друштвене*

болести

они

релативизују, свдећи га искључиво на проблем дисфункционалности у друштву („пут без повратка“ у криминал, проституцију) и угрожавања властитог здравља (СИДА, предозирање, апстинентска криза). Дрога се овде ставља као алтернатива голом „животу“, и онолико колико ценимо овај други, требало би да се клонимо од ове фармако-пошасте. Али чак и ту није крај релативизацији – добар део пропагандног материјала ових организација заправо

популаризује

другу, апелујући на децу у средњим школама да,

када се већ дрогирају

, „бирају лаке дроге које не стварају физичку зависност“, „користе увек чисте и стерилне шприцеве“, као и да буду „упућени“ у „негативна својства“ већине наркотика. Ова упутства, која се често деле као леци, представљају праве енциклопедије „трипова“ и „урађивања“, садрже „све што сте икада хтели да знате о дрогама, а нисте смели да питате“, све – осим броја телефона најближег дилера.

Постоји, међутим, још једна, условно говорећи, *политичка* црта наркоманије у Србији. Наркоман је, у извесном смислу, миљеник другосрбијанског естаблишмента. Он је идеални грађанин – незадовољни мондијалиста кога је „ово друштво упропастило“, народне епове не чита, а националне културе се гнуша и, што је најважније, његова животна мотивација је крајње „транспарентна“ и веома јој се лако може изаћи у сусрет (па на томе још и зарадити). Наркоман је утопистички темељни субјекат небеске Друге Србије, он зна, попут Сузане из „Сивог камиона црвене боје“ да „има много горих ствари од дроге“, попут рата, национализма и народњака. Њега конституише легендарна реченица из свакако најбољег (опет) Драгојевићевог филма, који веома реално описује секташки другосрбијански круг који пева хипи песмице испред ВМА пуне рањеника, када два младића на питање „које су националности“ одговарају да су – наркомани. То је та визија слободног света без граница, спрега и ауторитета (*imagine there's no Heaven...*)

), у коме је човечанство уједињено у заједничкој љубави према уживању, у коме се путовање укршта са „трипом“, а срећа са „урађеношћу“. Политичке паролe једног доброг дела прозападне омладине веома су експлицитно окренуте ка (лакој) наркоманији – својеврсној идеолошкој алтернативи вери и отаџбини.

Удри наркомана!

Из овог разлога, батинање које је несрећни младић добио у Црној Реци није само нарушавање његових права и слобода, није само пракса недопустива у једном цивилизованом друштву у XXI веку, она је *симболички конфликт Прве и Друге Србије*, „попа“ и „наркомана“, насиља, фашизма и средњевековног (бизантинског,

sic

!) мрачњаштва, са урбаним и модерним младићем, који је „пре свега жртва друштвеног система који Црква подржава“. Улоге су ту већ подељене, будући да се православни Срби добрим делом не либе да наркоманију, као „највеће зло“ против кога се боре повежу са Западом одакле је пракса дрогирања већински увезена, а да денацификовани другосрбијанци у Православној цркви виде отвореног непријатеља свега што је модерно и напредно, хидру примитивизма, затуцаности, насиља, ксенофобије и, на крају свих крајева, расизма. Доказ овог расизма они виде управо у „батинашким методама“ којим се подвргава једна обесправљена „мањинска група“, која нема право на своје место под сунцем, и тако угрожена од стране навијача (и) неонациста.

Наравно, како то обично бива, предмет ове расправе лако остаје затрпан као колатерална штета цивилизацијске титаномахије на српским просторима. Бранећи Цркву, или нападајући је, ми лако заборављамо да *ова земља има проблем наркоманије*, који значајно оптерећује и увећава озбиљност забрињавајућег срозавања образовног система и културног нивоа деце и омладине – без обзира за који се културни образац боримо. Који

пакао

представља наркоманија за једног младог човека, најбоље зна он сам и његови ближњи, који често као породица бивају сведени на просјачки штап, борећи се да сачувају живот (и душу) унесрећеног младића или девојке. Е, сада, када смо се уозбиљили, одједном није све тако једноставно. Ко може да каже родитељима шта да раде са својом децом, поготово када су ови тешки овисници о дрогама? И ко се усуђује да им

попује

које су хумане методе њиховог лечења?!

За оне који не знају, нема ничег лепог, романтичног, па чак ни *човечног* у лечењу наркоманске овисности. Из православне перспективе, у питању је борба човека са *бесом*

, демоном, који изнутра изједа и уништава човека горе од ма какве болести. Ни из других перспектива није ништа боље. Овисници се везују за кревет, дају им се електрошокови, дрогирају се анестетичима, навлаче на алкохол, закључавају и – туку. Својевремено је на телевизији приказивана репортажа о медицинским методама лечења, које индукују клиничку смрт предозирањем, како би се у организму створио унутрашњи отпор према дроги (па су и тако „излечени“ наркомани често завршавали као овисници о *другој врсти*

дрогe). Индуковати смрт! Није ли то знатно страшније од лопате, лоше исхране и сурове дисциплине?! Борба са тешким наркоманом у апстинентској кризи није ни најмање наивна, ни најмање пријатна и ни најмање лепа ствар. Наркоман у кризи у много чему губи људскост у своме понашању и често је телесно кажњавање (ударци, везивање) једини начин да се спречи унутрашње дивљање његовог организма. Рехабилитациони

центар за наркомане није основна школа, а његови штићеници нису враголани који се гађају кредом и цртају безобрашине на табли.

Црква – већи проблем од наркоманије

Циљ овог текста није да се по сваку цену одбрани оно што се видело на наведеним непријатним снимцима. Колико ту има основа за кривично одговарање, те колико су наведена средства у наведеним околностима (не)допустива, одредиће надлежне институције, уз помоћ стручњака који се у наведене проблеме разумеју знатно боље од нас лаика. Оно што се мора рећи јесте да борба против наркоманије у Србији не сме да падне као жртва антикрсташког похода београдских денацификатора и културних деконтаминатора. Шта год ко мислио о Цркви, она *најозбиљније схвата* проблем наркоманије у Србији и са највише елана се прихвата борбе против ње. Чињеница је да у свету постоји склоност да се наркоманији приступа као

духовном

, а не просто медицинском проблему, као што постоје индиције да се пажљивом изградњом (изгубљене) вере и спознајом порока као огрешења о властиту људску природу (каква му је Богом подарена) овисник са знатно више успеха окреће од наркотика и реинтегрише у друштво чији је отпадник постао. Духовно лечење као надређено медицинском део је програма рехабилитационог центра

Раскршћа

, који свој програм заснива на протестантском богословљу, али и низа православних центара, од којих је свакако најпознатији (и вероватно најуспешнији) онај у окриљу манастира Ковиљ.

Треба, стога, раздвојити чињенице о проблему наркоманије од људскоправашког лицемерја које ништа не кошта, много шкоди, а коме је наша средина толико склона. За некога је понижење да буде везан и тучен лопатом, за другога да буде затворен у кућу и надзиран камерама, док се од њега очекује да се излаже јавном подсмеху за новац, за трећег да допусти себи да њиме овлада порок који уништава сво његово људско достојанство. И један, и други, и трећи су снимљени камерама, и њихово понижавање и нечовечна позиција су доступни јавности, увек орној да се наслађује туђом муком и подсмева туђој несрећи. Такође, и један, и други и трећи имају *избор* да напусте место и окружење које их унижава и своју срећу потраже на неки други начин. Концлогор не може бити место у које се улази и из кога се излази слободном вољом. Најзад, прича о дроги, као и прича о вери, па најзад и прича о богоборству, увек је била прича о слободном избору. А ако је неко остао без воље, без човечности и људског достојанства, тада је често потребно и једно, и друго, и треће утерати у њега. Некоме топлим речју, некоме лопатом, некоме електрошоковима.

Српску православну цркву не морамо поштовати, можемо је осуђивати, чак и ниподаштавати, докле у томе задржавамо меру укуса и достојанства. Али оног тренутка када Цркву прогласимо за веће зло од наркоманије, ми имамо заиста крупан проблем. А управо то чине све оне новине и ТВ станице које не улазе превише у расправу колико је дрога присутна у београдским школама (а тек сплавовима, фестивалима, па, зашто да не, и у парламентима?), али ће зато све као једна да скоче на прву прилику да облате Српску православну цркву. При томе, не занима их шта је узрок, а шта последица, не занима их што је несретном младићу неупоредиво већи проблем *што је наркоман* (и што постоји неко ко му ту дрогу

продаје)

него што га неко туче лопатом. Напомињемо да су то исти они медији који спремно правдају НАТО бомбардере претходном „Милошевићевом политиком“. И тиме опет упадамо у врзин круг идеолошког рата. Али, макар смо дошли до кључног разграничења – наркодилери и НАТО бомбардери на једној, а српска црква и народ на другој страни медијске батине. А наркомани? Они, сироти, по свој прилици добијају батине и од једних, и од других.

У Београду, 30. маја 2009. године